

Nurmilajikkeissa on aikaisuus- ja laatueroja

Oiva Niemeläinen, Markku Niskanen ja Lauri Jauhiainen, MTT

Nurmi- kasvilajikkeiden laadusta on saatu viime vuosina uutta tietoa, kun laatumäärittäminen on ollut entistä kattavampaa. Tulosten perusteella lajikkeiden viljelyä voidaan tarkentaa. Esimerkiksi timotein kevät- sadon laatuun vaikuttaa lajikkeeseen aikaisuus ja syys- sadon laatuun korrenmuodostustaipumus.

Naudoille syötettävän nurmirehun tärkein laatutekijä on D-arvo eli sulavan orgaanisen aineen pitoisuus kuiva- aineessa. Usein nurmen korjuu pyritään ajoittamaan niin, että D-arvo on 69 %. Kevät- sadossa heinäk- asvien D-arvo riippuu lämpötilasumman kertymästä. Kesäkuussa puolen prosenttiyksikön alenema D-arvossa päivässä on tavanomainen. Korjuu- aika vaikuttaa siis voimakkaasti nurmirehun laatuun.

Aikainen korjuu takaa rehun laadun

Kaikki nurmi- kasvilajikkeet voivat tuottaa D-arvoltaan hyvää rehua, kunhan ne niitetään riittävän aikaisin. Lajike- kokeissa nurmet niitetään käytännön syistä yhdellä kertaa. Tästä hyötyvät aikaiset lajikkeet, sillä niiden kuiva- aines- ato kasvaa. Samalla D-arvo kuitenkin laskee.

Nurmi- kasvilajikkeiden aikaisuutta on vaikea arvioida. Sitä kuvaavat tähkälle ja röyhylle tulo. Uusia tähkiä voi kuitenkin ilmaantua sangen pitkän ajan kuluessa. Tähkälle tulo vaihtelee myös kasvi- lajeittain noin 10 vuorokautta. Sen sijaan saman lajin sisällä vaihtelua tähkimisen alkamisessa on suhteellisen vähän.

Timoteilajikkeiden korjuu oikeaan aikaan

Suomessa viljeltyjen timoteilajikkeiden tähkälle tulossa on eroa noin kaksi vuorokautta. Keskimääräistä aikaisemmat timoteilajikkeet, kuten Grindstad tulisi niittää keväällä pari kolme päivää aikaisemmin kuin muut lajikkeet. Kullekin lajikkeelle sopivalla niittorytmillä saadaan korkealaatuista, sulavaa rehua.

Korsi kasvaa niiton jälkeenkin

Timoteilajikkeiden korrenmuodostus ensimmäisen niiton jälkeen eli jälkikasvussa vaihtelee. Herkästi kortta

muodostavat lajikkeet tuottavat suuren kuiva-ainesadon, mutta niiden sadon sulavuus ja D-arvo ovat heikentyneet.

Grindstad-lajike muodostaa herkästi korsia toiseen satoon, joten sitä kannattaa niittää kolme kertaa kasvukaudessa. Nuutti ja Tuure puolestaan tuottavat parhaimman laadun sekä ensimmäisessä että toisessa niitossa.

Natojen laadussa eroja

Myös nurmi-, ruoko- ja rainatalajikkeiden laadusta on saatu tuloksia. Lajien välillä näyttää olevan huomattaviakin eroja D-arvossa. Osa eroista voi johtua uudelle lajille sopimattomasta niittorytmistä. Jatkossa lajiketestauksesta saatavat laatutulokset auttavat tarkentamaan myös kullekin natalajille sopivaa viljelyohjeistusta.

Lisätietoja: oiva.niemelainen@mtt.fi
puh. (03) 4188 2459

Oiva Niemeläinen

Timoteilajikkeiden korsi kasvaa myös niiton jälkeen. Tämä vaikuttaa rehun laatuun. Grindstad-lajike (oik.) kasvattaa runsaasti kortta toiseen ja kolmanteenkin niittoon. Grindstadin vieressä kasvaa Tenho-timoteita.